

Folketingets Europaudvalg og Finansudvalg
Christiansborg

19. juni 2020

Skriftlig forelæggelse af EU's landeanbefalinger for 2020

Denne skriftlige forelæggelse vedrører EU's landeanbefalinger for 2020 og træder i stedet for det årlige samråd i juni om landeanbefalingerne, der følger af Folketingets Europaudvalgs og Finansudvalgs beretning af 21. juni 2013 om Folketingets behandling af det europæiske semester.

Forelæggelsen giver et prioriteret uddrag af de centrale aspekter af EU's landeanbefalinger.

Introduktion

Det europæiske semester sætter rammen for samarbejdet om økonomisk politik i EU. Samarbejdet indledes hvert år med Kommissionens vækstundersøgelse, fra og med det europæiske semester for 2020 strategien for bæredygtig vækst, og efterfølges af Kommissionens landerapporter i februar og EU-landenes nationale reformprogrammer og konvergens- og stabilitetsprogrammer i foråret. Rådsudtalelser om EU-landenes programmer og landeanbefalinger til de enkelte EU-lande vedr. den økonomiske politik drøftes og vedtages herefter i juni-juli.

Semesteret blev etableret i 2011, da de europæiske økonomier fortsat var udfordret af finanskrisen og den efterfølgende statsgældskrise. EU-landene oprettede semesteret med det formål at landene kunne hjælpe hinanden med at fremme sund økonomisk politik for at styrke vækst og beskæftigelse og forebygge nye kriser. Samarbejdet var i de første år præget af oprydning i den finansielle sektor, arbejdsmarkedspolitik og tiltag mhp. at styrke landenes konkurrenceevne og reducere betalingsbalanceunderskud.

Semesteret har gradvist fået et bredere fokus. I 2018 styrkede man semesterets fokus på sociale udfordringer, og i år har man på baggrund af pres fra bl.a. Danmark et styrket fokus på klima og den grønne omstilling.

Det grønne fokus fremgik bl.a. af Kommissionens årlige strategi for bæredygtig vækst for 2020, som blev præsenteret for udvalgene ved det fælles samråd 17. januar 2020.

COVID-19-pandemien og den medfølgende økonomiske krise har efterfølgende sat sit præg på den politiske dagsordenen i EU.

De øvrige EU-lande har ligesom Danmark gennemført en række tiltag for at håndtere og begrænse krisens konsekvenser. EU-landene har også besluttet en række omfattende fælleseuropæiske tiltag med forskellige former for assistance på over 4.000 mia. kr., herunder SURE, der sikrer EU-lån til nationale ordninger for lønkomensation.

Danmark og andre lande har samtidig lagt vægt på, at arbejdet med genopretningen af de europæiske økonomier bør have et bredere fokus end forskellige former for finansiel assistance. Genopretningsarbejdet bør således have et stærkt fokus på, at EU-landene skal fremme den grønne omstilling, forbedre vækstpotentialet og gøre økonomierne mere modstandsdygtige over for kriser som den aktuelle.

Det europæiske semester og landeanbefalingerne har derfor en centrale rolle at spille i den aktuelle situation, idet samarbejdet kan bruges til at fremme tiltag, der håndterer krisen og styrker genopretningen, bidrager til klimaneutralitet og sikrer bæredygtig vækst.

EU's landeanbefalinger for 2020

Kommissionen offentliggjorde 20. maj sine udkast til landeanbefalinger og rådsudtalelser om EU-landenes konvergens- eller stabilitetsprogrammer og nationale reformprogrammer.

Anbefalingerne og udtalelserne blev behandlet på ECOFIN 9. juni 2020, jf. samle-notat til Europaudvalget af 29. maj 2020 og forelæggelse i udvalget 8. juni 2020. På ECOFIN var der generelt opbakning til Kommissionens udkast til udtalelser og anbefalinger. EU-landene ventes således at godkende rådsudtalelser og landeanbefalinger på linje med Kommissionens udkast. Rådsudtalelserne og landeanbefalingerne ventes godkendt i skriftlig procedure snart, inden de vedtages formelt i juli på et fysisk møde eller i skriftlig procedure.

Landeanbefalingerne for 2020 fokuserer på den akutte håndtering af pandemien og dens økonomiske konsekvenser samt behovet for at sikre en hurtig og holdbar genopretning. Alle lande tildeles således anbefalinger vedr. den akutte krisehåndtering samt anbefalinger vedr. den økonomiske genopretning.

Anbefalingerne om krisehåndtering lægger generelt vægt på at tage alle tiltag i brug for at adressere pandemien, holde økonomien i gang og styrke sundhedssystemet. Anbefalingerne fremhæver samtidig, at landene, i takt med at de økonomiske omstændigheder tillader det, bør sikre mere sunde og holdbare offentlige finanser.

Anbefalingerne om genopretning lægger generelt vægt på at fremrykke offentlige investeringsprojekter og fremme private investeringer for at styrke genopretningen med fokus på den grønne og digitale omstilling. Flere lande anbefales også at styrke genopretningen ved at fremme investeringer i forskning og innovation, herunder Nederlandene, Italien, Frankrig, Finland, Spanien, Tyskland, Belgien og Litauen.

Foruden det horisontale fokus på krisehåndtering og genopretning fokuserer landeanbefalingerne også på de enkelte landes specifikke udfordringer. For 12 lande (Cypern, Italien, Grækenland, Kroatien, Frankrig, Irland, Nederlandene, Portugal, Spanien, Sverige, Tyskland og Rumænien) afspejler anbefalingerne således behovet for korrektion af makroøkonomiske ubalancer som identificeret i landerapporterne for 2020.

For flere lande er der tale om anbefalinger om at forbedre *virksomhedernes rammevilkår*. Frankrig, Tyskland, Østrig, Estland og Slovenien modtager fx anbefalinger om at mindske virksomhedernes administrative byrder, og Polen og Italien tildeles anbefalinger om at styrke den offentlige administration. Slovakiet og Italien modtager også anbefalinger om at forbedre retssystemerne, mens Polen anbefales at sikre retssystemets uafhængighed.

Nogle lande modtager anbefalinger vedr. *arbejdsmarkedet*, herunder Ungarn, Finland, Letland, Litauen og Belgien, der anbefales at styrke den aktive arbejdsmarkedspolitik. Nogle lande anbefales at styrke de sociale sikkerhedsnet og forbedre de offentlige understøttelsesprogrammer, herunder Litauen, Slovakiet, Portugal, Polen og Italien. Polen, Ungarn og Rumænien anbefales også at styrke involveringen af sociale parter i udformningen af politiske tiltag.

En række lande modtager også anbefalinger vedr. *uddannelse*. Slovakiet, Portugal, Ungarn, Bulgarien, Østrig og Rumænien anbefales at sikre bedre adgang til uddannelse af høj kvalitet. Sverige og Tyskland anbefales at fremme investeringer i uddannelsessystemerne, og Irland anbefales at sikre et styrket fokus på digitale færdigheder i uddannelsessystemet.

Der tildeles også anbefalinger på *skatteområdet* til en række lande. Frankrig anbefales fx at forenkle skattesystemet, mens Irland modtager en anbefaling om at udvide skattebasen. For nogle lande afspejler anbefalingerne udfordringer ift. skatteundgåelse. Der tildeles således anbefalinger om at reducere muligheden for aggressiv skatteplanlægning på selskabsområdet til Nederlandene, Luxembourg og Ungarn.

Flere lande modtager også anbefalinger om at *bekæmpe hvidvask*, herunder Danmark, Sverige, Estland, Nederlandene, Luxembourg, Finland, Irland, Bulgarien, Letland, Malta og Slovakiet. Der er bl.a. tale om anbefalinger om at styrke hvidvasktilsynet og sikre en effektiv håndhævelse af rammerne for hvidvaskbekæmpelse.

Landeanbefalingerne til Danmark

Danmark modtager tre anbefalinger i år. Den første anbefaling opfordrer Danmark til at tage alle midler i brug for at håndtere pandemien, understøtte genopretningen og sikre sunde offentlige finanser. Den anden anbefaling opfordrer Danmark til at styrke genopretningen ved hjælp af offentlige og private investeringer, herunder mhp. at fremme den grønne og digitale omstilling og innovation. Den tredje anbefaling opfordrer Danmark til at styrke indsatsen og håndhæve rammerne for at bekæmpe hvidvask.

De to første anbefalinger til Danmark vedr. hhv. finanspolitik og investeringer afspejler Kommissionens horisontale fokus i anbefalingerne vedr. dels håndteringen af COVID-19-krisen og dels genopretningen af de europæiske økonomier. De øvrige EU-lande har således generelt lignende anbefalinger.

Med anbefalingen om hvidvask anerkendes det, at Danmark har iværksat en række initiativer på området, og anbefalingen skal generelt ses i lyset af Kommissionens horisontale fokus på en styrket indsats mod hvidvask, hvor der er givet anbefalinger til en række lande, der har haft eller har udfordringer på hvidvaskområdet.

Regeringens holdning

Regeringen støtter pakken med landeanbefalinger. Regeringen er enig i de generelle anbefalinger om, at EU-landene fokuserer på at håndtere pandemien og genoprette økonomierne og samtidig sikrer mere sunde og holdbare offentlige finanser i takt med at de økonomiske omstændigheder tillader det, ligesom regeringen er enig i, at genopretningsarbejdet skal bidrage til den grønne omstilling og øget digitalisering.

Regeringen støtter også landeanbefalingerne vedr. de enkelte landes specifikke udfordringer, herunder anbefalinger om at forbedre virksomhedernes rammebetingelser, styrke arbejdsmarkedene, bekæmpe skatteundgåelse og hvidvask samt anbefalinger om at styrke retssystemerne.

Regeringen er generelt enig i anbefalingerne til Danmark. Den første anbefaling vedr. krisehåndtering og finanspolitik flugter med regeringens tilgang og de tiltag, som regeringen og Folketingets partier har taget under krisen. Under nedlukningen har man således holdt hånden under arbejdspladser og virksomheder med store hjælpepakker – og i takt med genåbningen af samfundet understøttet den økonomiske genopretning med tiltag, der styrker den private efterspørgsel og kloge investeringer i fremtiden, der bl.a. bidrager til indfrielsen af klimamålet i 2030. Regeringen vil samtidig fortsat tilrettelægge finanspolitikken inden for ansvarlige rammer.

Regeringen tager anbefalingen om hvidvask til efterretning. Bekæmpelse af hvidvask er en topprioritet for regeringen. Der er med brede flertal i Folketinget iværksat væsentlige initiativer til at styrke indsatsen på hvidvaskområdet de seneste år, herunder ved skærpelse af lovgivningen, et styrket Finanstilsyn med flere ressourcer og flere indgrebsbeføjelser samt flere ressourcer til Hvidvasksekretariatet under SØIK.

Regeringen har så sent som i begyndelsen af i år gennemført en række omfattende og væsentlige initiativer for at styrke den samlede indsats mod hvidvask i Danmark. Nu handler det om at sikre en succesfuld implementering af de mange tiltag på området. Regeringen ser desuden positivt på mange af initiativerne i Kommissionens handlingsplan for mulige nye fælles initiativer til at bekæmpe hvidvask og terrorfinansiering i EU-landene og vil indgå konstruktivt i drøftelserne om en styrket indsats mod hvidvask i EU.

Med venlig hilsen

Nicolai Wammen
Finansminister